

РЕШЕНИЕ

№ 153

гр. София, 20.03.2026 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и шести януари две хиляди двадесет и шеста година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БИЛЯНА ЧОЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ: МИЛЕНА ПАНЕВА
ПЕТЯ КОЛЕВА

при секретаря Галина Иванова и в присъствието на прокурора Ася Петрова като изслуша докладваното от съдия Колева к.н.д. № 1063/2025 г. по описа на Върховния касационен съд, за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е второ по ред и е образувано по реда на гл. XXIII от НПК по протест на прокурори от Апелативна прокуратура – Велико Търново и жалба от подс. Н. Г. Н. чрез защитника му – адв. П. срещу присъда № 2 от 25.04.2025 г. на Апелативен съд – Велико Търново, постановена по ВНОХД № 335/2023 г.

В протеста са посочени касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК. Прокуратурата твърди, че присъдата в частта относно обвинението по чл. 282 НК е постановена в противоречие с принципа на чл. 13, 14, 107, ал. 2 и ал. 5, чл. 339, ал. 2 НПК, което е довело до нарушен материален закон с потвърждаване оправдаването на подс. Н. и подс. И. по обвинението по чл. 282 НК. В подкрепа на довода за нарушение на процесуалния закон се излагат оплаквания за противоречие в преценката на апелативния съд с установените факти и неизпълнени указания на Върховния касационен съд (ВКС), дадени с решение № 436/2023 г. Сочат нарушение на наказателнопроцесуалните норми, регулиращи формирането на вътрешното убеждение на съда, нарушена правно логична дейност при анализа на информацията, съдържаща се във всички доказателствени източници; намират, че чрез отказа на съда да постави в очна ставка свид. К. Д. и О. К. се е лишил от възможността да събере всички възможни доказателства и да достигне до различни изводи; безкритично били приети показания на свид. О. К.; съдържанието на проведените разговори не било подложено на анализ и съпоставка с останалите доказателствени материали; не била придадена необходимата тежест на показанията на свидетелите от досъдебното производство, кореспондиращи с

изготвените ВДС; доказателствените източници били ценени изолирано; безкритично била дадена вяра на показанията на свид. Г., че не превозвал товари, като не била обсъдена причината за проведените разговори и за съставяне на акт за нарушение на ЗДвП, наказуемо с глоба от 10 лв. Твърди в обобщение липса на мотиви по съществени за обвинението въпроси.

По отношение останалата част на присъдата, постановена спрямо подс. Н. и касаеща обвинението по чл. 339, ал. 1 НК, държавното обвинение намира същата за правилна и законосъобразна. Прокурорите отправят искане за отмяна на съдебния акт в частта относно обвинението по чл. 282 НК спрямо двамата подсъдими и връщане на делото за ново разглеждане и оставяне в сила присъдата досежно осъждането на подс. Н. за деянието по чл. 339, ал. 1 НК.

В жалбата на подс. Н. и допълнението към нея са наведени всички касационни основания. Изложени са твърдения за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, изразили се в нарушаване на чл. 162, ал. 1 НПК при извършеното претърсване и изземване и по тази причина процесуалноследственото действие е оценено като незаконосъобразно, а събраните в резултат на него доказателства изключени. Твърди, че показанията на поемните лица П. П. и И. Д. не могат да санират това опорочено процесуалноследствено действие. Сочи като нарушение надценяване на показанията на свид. Ц. Н. от досъдебното производство и тези на свид. Н. Н.. Жалбоподателят настоява, че липсват доказателства за това да е установено по безспорен начин, че е осъществил фактическа власт върху боеприпасите и че е нарушил закона. Смята, че е бил нарушен и материалният закон, тъй като е осъден. Наред с това излага доводи за маловажност на случая, каквото обсъждане липсвало в мотивите на съда. Счита, че са игнорирани данни за личността на подсъдимия при определяне на наказанието. Иска отмяна на присъдата и оправдаване на подс. Н. или връщане на делото за ново разглеждане от въззивната инстанция, ако не се приемат доводите за оправдаване. В становище, изпратено до ВКС, адв. П. изразява отношението си към протеста на Апелативна прокуратура – Велико Търново, като го намира за неоснователен. Оспорва наличието на касационните основания по чл. 348, ал. 1 и ал. 2 НПК. Намира мотивите на апелативния съд за изчерпателни, подробни и съдържащи отговор на всички възражения на обвинението и защитата. Смята, че оплакванията в протеста представляват несъгласие с оценката на доказателствата. Счита, че възражението за неизпълнени указания на ВКС, дадени с Решение № 436/2023 г. е неоснователно, т. к. апелативният съд е обсъдил подробно проверките, извършени през м. септември и м. октомври 2014 г., анализирал е телефонните разговори, предявил е веществените доказателствени средства (ВДС) и е изложил мотиви защо не приема тезата на обвинението за осъществено престъпление по чл. 282 НК. Намира, че решението на въззивния съд да не допусне очна ставка между свидетелите е в рамките на процесуалната му възможност за преценка и свобода на действие. Смята за правилно действието на съда по отчитане ограниченията на чл. 281, ал. 8 НПК и чл. 177, ал. 1 НПК, както и че те не установяват безспорно нито извършването на изпълнителното деяние, нито специалната цел по чл. 282 НК.

Твърди липса на преки доказателства, че подс. Н. е действал с цел набавяне на облага или причиняване на вреда. Искането, формулирано в протеста, за повторно връщане на делото приема за необосновано и противоречащо на принципа на разумния срок по чл. 6 ЕКЗПЧ и водещо до накърняване правата на подсъдимия. В заключение моли протестът да бъде оставен без уважение; да бъде потвърдена въззивната присъда в оправдателната ѝ част по отношение подс. Н..

По отношение обвинението по чл. 339, ал. 1 НК претендира нарушение на материалния закон. Алтернативно иска приложение на чл. 9, ал. 2 НК, като акцентира на обстоятелството, че нормата е относима за всички престъпления, регламентирани в особената част на НК. Акцентира на факта, че подс. Н. не е притежавал оръжие, а боеприпасите са били разнородни. Обръща внимание и на личността на подсъдимия – неосъждан и без криминални прояви.

В съдебно заседание прокурорът от Върховна прокуратура поддържа протеста. Твърди, че въззивната инстанция е допуснала сочените нарушения на процесуалния и материалния закони в частта, в която е потвърдила оправдателната присъда на първоинстанционния съд. Претендира допуснато от Великотърновския апелативен съд нарушение на чл. 355, ал. 1 НПК като не е изпълнил задължителните указания на ВКС, съдържащи се в предходното отменително решение. Намира, че контролираният съд не е обсъдил всички доказателствени източници (данните, съдържащи се в специалните разузнавателни средства (СРС) и изготвените ВДС; показанията на разпитаните свидетели шофьори на проверяваните моторни превозни средства (МПС) и на инспекторите към регионалната дирекция) както поотделно, така и в съвкупност. Настоява, че като не е обсъдил в съвкупност всички доказателствени източници - информацията за проведените разговори от подс. Н. с подчинените му инспектори по повод на проверките, съдът е допуснал съществено процесуално нарушение.

Нарушение на материалния закон свързва с правната оценка на установените факти по обвинението по чл. 282 НК. Смята, че даването на конкретни устни разпореждания от страна на подс. Н. към неговите подчинени – инспекторите в регионалната дирекция по отношение на това да се извърши или не проверка на МПС, да се състави или не акт за установяване на административно нарушение е неправомерно поведение; активно действие в нарушение на неговите служебни задължения, което изпълва от обективна страна състава на престъплението по чл. 282 НК. Оспорва извода на въззивния съд, че не се касае за нарушаване на служебните задължения, а за превишаване на власт или права, т. к. подс. Н. е нарушил нормативно установените изисквания да дава указания само в рамките на неговите правомощия. В случая той не е извършил действия, включващи се компетентността на други длъжностни лица – инспекторите, защото не той е съставил въпросните актове за установяване на административно нарушение. По тези съображения смята, че апелативната инстанция е допуснала нарушение на материалния закон в правните изводи по отношение извършеното от подсъдимия деяние. Затова пледира за отмяна на въззивния съдебен акт в частта, в която съдът е потвърдил оправдателната присъда.

По отношение жалбата на подс. Н. изказва становище, че е неоснователна. Като неоснователни оценява възраженията, свързани с допуснати процесуални нарушения, както и оплакването, че съдът се е позовал на негоден доказателствен източник – протокола за претърсване и изземване. Отхвърля и довода за неправилно ценене като недостоверни показанията на свид. Н., депозирани в досъдебното производство. Твърди, че съдът е изложил аргументи защо приема, че показанията на свидетелката са достоверни. На тази основа прокурорът пледира присъдата на апелативния съд в тази част да бъде оставена в сила.

Адв. П. не се явява, но в нарочно уведомление до съда изразява становище, че оспорва протеста и поддържа жалбата.

Адв. М. – защитник на подс. И., в писмено становище до ВКС оспорва претендираните от държавното обвинение дефекти в дейността на съда при формиране на вътрешното му убеждение и материалния закон. Сочи, че не е допуснато нарушение на процесуалните правила, свързани с анализа на доказателствата и няма основание да се счита, че произволно е била игнорирана една група доказателствени средства. Твърди, че въззивният съд е приел за достоверни показанията на свид. К. Д., А. Т., М. Т., Д. Е., В. Д., Б. Х., приобщени по реда на чл. 281, ал. 4 НПК. Обсъдил е ВДС, но е счел, че показанията не съдържат конкретика относно проверките. Затова приема, че няма доказателства подс. Н., подпомаган от подс. И., да е извършил нарушение на служебните задължения. Не приема и отправената критика на прокурорите, че съдът е следвало да прояви процесуална активност по делото без да посочват какво именно е следвало да стори.

На следващо място сочи, че обвинението по чл. 282, ал. 2 вр. чл. 20, ал. 4 НК е неясно и е повдигнато по несъществуващ фактически състав. Акцентира на факта, че на подзащитния ѝ е повдигнато обвинение, че от деянието са настъпили немаловажни вредни последици, а квалификацията изисква да са настъпили значителни вредни последици, каквото обвинение не е повдигнато на подс. И..

Намира за правилен извода на апелативния съд, че подс. Н. е превишил правата си, каквото обвинение не му е повдигнато, и не е изменено по чл. 287 НПК. Съгласява се с разсъжденията на съда, че деянието е несъставомерно от обективна и субективна страна относно немаловажните вредни последици; смята, че обвинението не е предоставило годни доказателства, че е създадена опасност за правилното функциониране на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ (ИА „АА“); че нямало опасност да се урони престижът ѝ, т. к. Регионалната дирекция „Автомобилна администрация“ (РД „АА“) нямала висок авторитет; не било доказано, че имало реална опасност да бъдат причинени немаловажни вредни последици; оспорва твърдението за евентуално настъпили на немаловажни вредни последици с имуществен характер, защото няма годни доказателства, че е извършено административно нарушение, т. к. това се доказвало със свидетелски показания. Съставянето на акт за нарушение (АН) не водело задължително и неминуемо до постъпване на сума в държавния бюджет. Затова

смята, че материалният закон е приложен правилно и моли за потвърждаване на акта на съда в тази му част.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

С присъда № 18 от 11.11.2021 г., постановена по НОХД № 87/2021 г., Ловешкият окръжен съд е признал подс. Н. Г. Н. за невиновен по обвинение по чл. 304б, ал. 1 пр. 1 и 2 вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 НК; по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 НК; по чл. 339, ал. 1 НК и го е оправдал по повдигнатите обвинения.

Със същата присъда и подсъдимият И. В. И. е признат за невиновен и оправдан по обвинения по чл. 304б, ал. 1 пр. 1 и 2 вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 НК; по чл. 282, ал. 4 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 НК; по чл. 339, ал. 1 НК и по чл. 348, б. „а“ НК.

С решение № 36 от 27.03.2023 г., постановено по ВНОХД № 77/2022 г. по описа на Апелативен съд – Велико Търново присъдата била потвърдена.

С решение № 436 от 23.11.2023 г., постановено по к. н. д. № 497/2023 г. решение № 36 от 27.03.2023 г. по ВНОХД № 77/2022 г. на Великотърновския апелативен съд е отменено в частта относно обвинението по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК и по чл. 339, ал. 1 НК по отношение на подсъдимия Н. Г. Н., както и в частта относно обвинението по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 4 НК по отношение подс. И. В. И. и върнато за ново разглеждане на въззивната инстанция от друг състав на съда и потвърдено в останалата част.

С присъда № 2 от 25.04.2025 г., постановена по ВНОХД № 335/2023 г. присъда № 18 от 11.11.2021 г., постановена по НОХД № 87/2021 г. на Окръжен съд – Ловеч, в частта в която подс. Н. Г. Н. бил признат за невиновен и оправдан по обвинение за извършено престъпление по чл. 339, ал. 1 НК била отменена и вместо нея той бил признат за виновен по него, като на основание чл. 339, ал. 1 вр. чл. 55, ал. 1, т. 1 НК бил осъден на една година лишаване от свобода.

На основание чл. 66, ал. 1 НК наказанието лишаване от свобода било отложено с три годишен изпитателен срок, считано от влизане в сила на присъдата.

На основание чл. 59, ал. 1 НК било приспаднато времето, през което подсъдимият е бил с мярка за неотклонение задържане под стража и домашен арест.

На подсъдимия Н. били възложени деловодните разноси.

В останалата част присъда № 18 от 11.11.2021 г., постановена по НОХД № 87/2021 г. по описа на Окръжен съд – Ловеч била потвърдена.

Вярно апелативният съд се е ориентирал в рамките на коя част от присъдата на Окръжен съд – Ловеч дължи повторна въззивна проверка, като е очертал същата по отношение обвиненията по чл. 282, ал. 2 вр. 1 вр. чл. 26, ал. 1, чл. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 339, ал. 1 НК за подс. Н. и по обвинението на подс. И. по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 4 НК. Правилно, следвайки указанията на първия касационен състав, контролираният съд се е занимал отделно с обвинението,

повдигнато на подс. Н., включено в единното продължавано престъпление по служба, посочено в п. 3 от обвинителния акт, отнасящо се до т. нар. обвинение за „стимулиране на дарствено намерение“. Обсъдил е на стр. 51 и стр. 52 от мотивите към акта си деянието по пункт 3. А. от обвинителния титул, като е изложил подробни съображения защо смята същото за несъставомерно от обективна и субективна страна, с чиито изводи касационният състав се съгласява, но е пропуснал да констатира, че е налице и обвинение по пункт 3. Б., касаещо твърдение за неизпълнение на служебни задължения от страна на подс. Н., отнасящи се до непредприемане на действия, свързани с изискванията на службата и регламентирани в чл. 13, ал. 1 и ал. 2 от Вътрешните правила за реда и условията за сключване на договори за дарения в полза на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“. Въпреки наличието в мотивите на изречение със съдържание: „по изложените съображения настоящата инстанция намира, че постановената оправдателна присъда следва да бъде потвърдена, макар и не по изложените от окръжния съд мотиви и съображения“ не може да се приеме, предвид липсата на коментар по обвинението за неключване на договор за дарение по образец от подс. Н., че разсъжденията на съда се отнасят и за това обвинение. Следователно, липсва отговор в мотивите към въззивната присъда по всички повдигнати на подс. Н. обвинения. Щом е налице такъв пропуск, то съдебният акт подлежи на отмяна в тази част, т. к. е допусната непълнота, която е съществен недостатък при изпълнение на задълженията на съда по чл. 339, ал. 2 НПК. Отмяната на акта в тази част е допустимо да се направи от касационния състав при липсата на изрично оплакване в протеста срещу този пропуск в постановения въззивен съдебен акт, защото с него се претендира изцяло отмяна и връщане на делото за ново разглеждане по отношение обвинението по чл. 282 НК изобщо, а както се посочи по-горе обвиненията по п. 3 от обвинителния инструмент са включени в единното продължавано престъпление по чл. 282 НК и второ - за тази категория пороци касационният съд следи служебно.

I. По протеста – относно обвинението по чл. 282 НК.

В протеста е формулирано оплакване за допуснат порок от второстепенния съд при анализа и оценката на събраните и проверени доказателства по делото и несъгласие с правните изводи на съда за липса на извършено от двамата подсъдими съставомерно деяние по чл. 282 НК. По отношение твърдението за наличие на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК се излагат доводи в негова подкрепа, които в някои части се доближават до необоснованост, както правилно възразява защитата. В този смисъл, основателно е възражението на адв. П. и адв. М., че контролираният съд е изследвал детайлно доказателствата, обсъдил е проверките, извършени на инкриминираните в обвинителния акт дати от служителите на РД „АА“ и телефонните разговори, възпроизведени като веществени доказателствени средства, осъществени от двамата подсъдими по между им и със свидетелите по делото.

Показанията на свид. О. К. са били коректно анализирани от състава на съда. В тази връзка несподеляеми са доводите в протеста за подценяване на показанията му или за проявена безкритичност към тяхното съдържание. Точно обратното, на стр. 38 и 39 от съдебните мотиви, втората инстанция ясно е изразила своето отношение към този източник на информация.

По аналогичен начин стои въпросът и с показанията на свид. Г., съпоставянето на заявеното от него със съставения му акт за нарушение и с показанията на свид. Г. П., свид. Е. И. и резултатите от провежданите СРС, обективирани във ВДС. На стр. 44 от мотивите е дадена съдебната оценка на убедителността и последователността на коментирания доказателствен материал. Обсъдени са съставените актове за нарушения от подчинените на подс. Н. през призмата на това на кои показания на свидетелите К. Д., М. Х., О. К., Д. К., Е. И., Б., Г., Г. П. (дали на тези от досъдебната или съдебната фаза на процеса) се е доверил апелативният съд и кои от тях е оценил като правдиви и добросъвестно депозирани. Както неведнъж е подчертавано от висшата съдебна инстанция по наказателни дела, суверенно право на съда по фактите е да кредитира с доверие или да отхвърли като недостоверни доказателствените средства по делото, стига да изложи съображения за това. Тъкмо така е процедурал в случая проверяваният съд.

Неоснователен е протестът относно деянието на 07.10.2014 г., вменено на подсъдимите. Съдът е разгледал показанията на свид. К. Д., В. Д. и Д. К., като освен, че е инкорпорирал показанията на свидетелите от досъдебното производство, е предявил на първите двама записаните чрез използвани СРС разговори съответно на свид. Д. с №№ 26 и 28, обективирани в т. 2 ВДС, а на свид. Д. този с № 144 от т. 1 ВДС, проведени в интервала 19,36 -19,41 ч. Макар да не са съпоставени показанията на свид. В. Д., М. Т. с разговори с №№ 25, 27 и 29 от т. 2 от ВДС и с показанията на свид. Д. К. относно кодовите думи, които използвал подс. Н., когато трябвало да освободят някой водач; тези на М. Х., установяващи периода, в който се използвали те; сведенията за близките отношения между подсъдимите И. и Н., които били известни на служителите на агенцията и да не е проявена активност да се установи местонахождението на двамата подсъдими на инкриминираната дата във времеия интервал от 19,20 ч. до 19,42 ч. и въпреки упоритите усилия на подс. И. (изводими от ВДС) да разбере дали са пуснали водача, отразени в проведените разговори със свидетелите В. Д. и М. Т. в периода 19,41 ч. – 19,42 ч. след обаждането на подс. Н. до инспекторите в 19,39 ч.; липсата на телефонна комуникация, в която подс. И. да уведомява подс. Н. за нуждата от неговата намеса в случая, междувременното обаждане, изходящо от подс. Н. към проверяващите служители от РД „АА“ (в частност на свид. Д.) и утвърдената до момента практика от няколко месеца по обаждания от подс. Н. по време на дежурствата на инспекторите, които знаели какво означават последните, с основание от апелативния съд е акцентирал на факта, че липсва изрично указание от подс. Н. към проверяващите служители на агенцията да пуснат свид. В. Д., което е предопределило и извода му за липса на доказателства, които да установяват съпричастността на подс. Н. и подс. И. към това деяние. И това е така, защото

отговорността на помагача зависи от това дали е извършено деянието от извършителя. В този случай, ако бе постановен различен резултат, би се стигнало до осъждане на подсъдимите на базата на „сходни факти“ и в разрез с изискванията на чл. 303, ал. 1 от НПК.

Няма основание да не се съгласим и със застъпеното от защитата разбиране, че решението на апелативната инстанция да не допусне провеждане на очна ставка между свид. О. К. и К. Д. е в рамките на процесуалната възможност, предоставена на ръководно-решаващия орган за преценка и свобода на действие. Въззивният съд с нарочно определение в открито съдебно заседание от 05.12.2024 г. е отговорил на страните защо не е било необходимо според него назначаване на поисканата от прокуратурата очна ставка, а именно по причина, че не се съдържат съществени противоречия в показанията на свид. О. К. и К. Д.. При отсъствие на предпоставката, налагаща поставянето на свидетелите в очна ставка, следва да се приеме, че с отказа на проверяваната инстанция да уважи конкретното доказателствено искане не е допуснато съществено процесуално нарушение. Съдът не е задължен да уважи всички доказателствени искания на страните и може да откаже осъществяване на процесуалноследствено действие, защото негова е преценката за необходимостта от извършване на същото. В случая съдът е изложил надлежни съображения за постановения отказ, поради което не е допуснал нарушение на процесуалните правила.

В останалата част, в която се претендира допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, изразило се в изолирано ценене на доказателствени материали по делото, протестът е основателен. От мотивите към присъдата на апелативния съд ясно личи, че доказателствената съвкупност е била подложена на внимателно осъждане от съдебния състав, но доказателствените източници отнасящи се до п. първи от обвинителния акт не са разгледани съвместно с останалите, а всеки един от тях е бил коментиран самостоятелно. В този смисъл, не са съобразени в цялост указанията на първия касационен състав. Не са поставени на вниманието на съда чрез съответното осъждане показанията на свид. М. Т. и А. Т., които имат значение по делото, разбира се отчитайки и тяхната специфична роля в процеса, доколкото установяват не само връзката между подс. Н. и подс. И., намерила потвърждение в показанията на служителите на регионалната дирекция тогава – П. А., Л. Б., които кореспондират със споделеното от непосредствено разпитаните от втората инстанция свидетели, но не е коментирано кой е свързал свидетелите А. Т. и М. Т. с подс. И., данни за което се съдържат по делото. Игнорирани са сведенията за честотата на обажданията от подс. Н. до подчинените му служители през времето, в което е бил директор на регионалната дирекция, установени със свидетелските показания и информацията от ВДС за конкретно развилата се ситуация със свид. Д. Е. на инкриминираната дата. Тези пропуски се дължат на отклонение от доказателствения стандарт за внимателна оценка на всеки доказателствен източник освен отделно, а и в съвкупност. В този смисъл, в известна степен е нарушено изискването за всеостранност и пълнота на доказателствения анализ и неигнориране на определени източници на информация.

Въззивният съд в мотивите си е посочил, че за първото деяние на 15.09.2014 г. информация за случая носят показанията на свид. М. Х., приобщени по надлежния ред, който установява, че за колите на определени фирми, между които на „Т. т.“, започнали да получават заповеди от подс. Н. през м. август, септември и октомври 2014 г. да ги пускат; че се е случвало шофьори на камиони, спрени за проверка да му съобщават, че след малко ще му се обадят по телефона, след което се обаждал подс. Н. с такова разпореждане; свид. Д. К., който при разпита си пред съда отрекъл да има спомен за извършвани проверки на дружество „Т. т.“ през м. септември 2014 г. и е заявил, че поддържа всички показания, които е дал на досъдебното производство. След приобщаване на същите по реда на чл. 281, ал. 4 вр. ал. 1, т. 2, пр. 2 НПК ги е потвърдил. Посочил е изразите, които използвал подс. Н., когато се обаждал и искал да пуснат някой водач. Предявен му е разговор № 60, находящ се в т. 1 от ВДС от 15.09.2014 г., проведен в 15,29 ч., за който свид. Д. К. заявил, че няма спомен. Разгледал е показанията на свид. Д. Е., който е сигнализирал свид. М. Т. за това, че е спрял за проверка и че е забравил да смени тахошайбата, но че след известно време документите му били върнати от проверяващите. Въпреки че е изложил и съдържанието на разговор № 59 от т. 1 от ВДС, идентичен с разговор № 13 от т. 2 от ВДС, проведен в 15,26 ч., от който е видно, че подс. И. се обадил на подс. Н., а в 15,25 ч. на 15.09.2014 г. е проведен разговор № 12 между свид. М. Т. и подс. И., обективиран в т. 2 от ВДС, в който подс. И. е уведомен, че „на Д. един е „спукал гума““, съдът е приел, че показанията на свид. М. Х. и Д. К. не съдържат доказателствена информация за начина, по който е протекла проверката на 15.09.2014 г., когато двамата спрели за проверка край гр. Д. Д. свид. Д. Е.. Според съда имало твърдения за „сходни факти“, а едновременно с това е посочил, че подс. И. е бил информиран за започналата проверка на пътя до гр. Д. Д. и е трябвало да ходатайства за това пред подс. Н., което е и сторил. И след проведен разговор между подсъдимите, с кодовите думи, назовани от служителите на РД „АА“ – М. Х. и Д. К., проверката на свид. Е. била преустановена. Преценката за достатъчност на доказателствата, нужни за разкриване на обективната истина, се извършва по вътрешно убеждение въз основа на закона, логиката и данните по делото. Не е отчетено изминалото време от деянията и естеството на работата на инспекторите от една страна, а от друга е отдадено значение на факта, че свидетелите служители на регионалната дирекция в разпитите си ясно помнели и говорили за своето задържане, което е съвсем естествено, предвид това, че посоченото обстоятелство ги касае пряко и съвсем лично, за разлика от рутинно извършвана работа по проверки, отнасящи се за период от десет години назад. Вярно е, че достатъчността на доказателствата за решаване на въпроса за виновността на привлечените към наказателна отговорност лица е отново предмет на преценка на съда по фактите, но изводът трябва да е направен на база не само на анализа на отделните доказателствени материали, а и на тяхната взаимна връзка. Правилото е, че следва да отчита корелацията на доказателствените източници по между им, което в случая е било подценено. Въпреки че контролираната инстанция прецизно е отделила доказателствените материали, имащи значение за всяко

обвинение, се е ограничила в пункт първи в тяхното изолирано обсъждане, като не ги е разгледала в съпоставителен план и не е изложила съображения дали се подкрепят от други източници. В този смисъл не е изпълнено изискването на чл. 107, ал. 5 НПК събраните доказателства да се подложат на внимателна преценка. Правилно съставът на апелативния съд е посочил, че подс. Н. е не само длъжностно лице, но и лице, което заема отговорно служебно положение и на тази база е разполагал с широк кръг управленски и контролни правомощия, свързани с осъществяването на ръководство, координация, надзор и контрол на дейността на Регионалната дирекция.

За да оправдае подс. Н. по възведеното обвинение, за деянията, за които е счела, че има неправомерна намеса (пункт втори и четвърти от обвинителния акт) контролираната инстанция е разсъждавала, че става дума не за нарушаване на служебни задължения от негова страна, а до превишаване на права. Отделно от това е намерила, че вменените на подс. Н. разпоредби не съдържат изисквания за правилното осъществяване на съответната дейност или изисквания към съответната длъжност. Смята, че инкриминираните норми не създават сами по себе си служебни задължения за Директора на РД „АА“, нарушаването на които да водят до съответно правонарушение.

По отношение първото основание за оправдаване на подс. Н. е вярно, че той в качеството му на директор на регионалната дирекция е имал качеството на административнонаказващ орган. Това обстоятелство има връзка с повдигнатото му обвинение, доколкото правомощията му, свързани с административнонаказателната дейност, са част от законовите правомощия на директора по принцип. Също така е вярно, че той пряко не е изпълнявал задължение по контрол на пътното движение на пътния участък от териториалния обхват на дирекцията и че дейността по контролни проверки на пътя е била възложена на лица, назначени на длъжност инспектор в РД „АА“ – Плевен. Неговата задача, както коректно е счетено от въззивния съд, е била свързана със задължението да осъществява контрол върху изпълнението на служебните задължения от служителите на дирекцията. Тъкмо тези негови общи задължения по изпълнение на контролни функции са били игнорирани от проверявания съд, а те не само са предвидени в чл. 22, ал. 1 от Устройствения правилник ИА „АА“, съобразно която разпоредба непосредственото ръководство на дирекциите се осъществява от техните директори, които носят отговорност за точното и срочно изпълнение на конкретни задачи при осъществяване на функциите им и ал. 2, т. 4 от същия нормативен акт, според който директорите на дирекции организират, планират, ръководят, контролират и отчитат изпълнението на задачите, възложени на дирекцията, но и са вменени на подс. Н. като нарушени. Същите задължения са предвидени и в длъжностната характеристика за длъжността в п. III Основна цел на длъжността, п. IV Области на дейност – т. 2 и т. 5; п. V, връчена на подс. Н.. Тъкмо тези норми очертават служебните задължения на директора на Регионалната дирекция „Автомобилна администрация“. Апелативната инстанция се е ограничила в разсъжденията си, коментирайки намесата на подс. Н. в дейността на подчинените му служители, като

е третираше неговото поведение в посока изземване на функции от гледна точка на административнонаказателните му правомощия. Разбирането на състава, че обаждането до инспекторите с искане да не извършват, да преустановят проверката или да съставят АН за различно от констатираното нарушение не влиза в институционалните правомощия на ръководителя на РД „АА“ е вярно. Съдът обаче не е държал сметка за факта, че забраната инспекторите да не осъществяват правомощията си по закон не принадлежи на никое длъжностно лице. Затова и никое длъжностно лице няма право да издава подобно нареждане. Вярно е, че конкретните служебни задължения на инспекторите са свързани с осъществяването на контрол по изпълнението на Закона за автомобилните превози и Закона за движение по пътищата, но общото задължение по контрол върху законосъобразното извършване на дейността на инспекторите принадлежи на административния ръководител.

Правилно по-нататък апелативната инстанция се е занимала със съдържанието на конкретно вменените на подс. Н. разпоредби, за да прецени създават ли те за него задължение, което той е длъжен да съблюдава, като директор. Съдът е приел, че посочените от държавното обвинение норми, регламентиращи лицата и реда за извършване на контрол по приложението на ЗАвтП и ЗДвП не създават задължения за подс. Н. и на това основание го е оправдал. Верни са разсъжденията на въззивния съд, че нито една от нормите на чл. 91, ал. 1 и ал. 2 от ЗАвтП и чл. 166, ал. 1, т. 1 ЗДвП не въвежда задължения за подс. Н. в качеството му на директор на РД „АА“ – Плевен, поради което правилно е било потвърждаването на оправдаването му да е нарушил тъкмо тези разпоредби. В тази част мотивите на проверявания съд не търпят критика, а претенцията на държавното обвинение е изцяло неоснователна. Другите вменени на подс. Н. нарушения на изброените норми от Устройствения правилник на ИА „АА“ и длъжностната му характеристика са общи и се отнасят до всеки ръководител на съответната регионална дирекция, но ясно предвиждат правомощията, с които всеки от тях разполага. Няма как и да се очаква, че в съответния Устройствен правилник или длъжностна характеристика ще бъдат конкретно и изчерпателно изброени съответните действия, които могат или не могат да извършват длъжностните лица, чиито права и задължения регламентират. Функцията на коментираните норми е да очертаят правомощията на ръководителя на регионалната дирекция в контекста на спецификите на дейността във връзка със задачите, които изпълнява на самата изпълнителна агенция чрез регионалните дирекции. Според чл. 22, ал. 1 и ал. 2 от Устройствения правилник и длъжностна характеристика подс. Н. трябва да осъществява контрол върху дейността на служителите. Подс. Н. се е намесвал в работата на инспекторите, основавайки се на правомощието си да контролира дейността на служителите, нарушавайки изискванията за точно изпълнение на поставените задачи на дирекцията – контрол по правомерното осъществяване на превоз на пътници и товари; такъв върху безопасната експлоатация на пътните превозни средства и техническата им изправност и по спазване на нормативно установените условия и ред за извършване на обществен превоз на пътници и товари.

Надзорът по осъществяване на транспортната дейност и безопасността на движение с цел опазване живота и здравето на участниците в движението по пътищата принадлежи на инспекторите, но подс. Н. разполага с контролни функции спрямо подчинените си длъжностни лица, които той има за задача да наблюдава и проверява по силата на властническите си правомощия, произтичащи от позицията му в служебната йерархия и предоставената му компетентност от цитираните актове – Устройствен правилник и длъжностна характеристика. Това е контрол по законосъобразното извършване на дейността от подчинените му, както при осъществяване на проверки, така и при финализирането им с АН.

Основателен е упрекът на защитата към прецизността на дадената правна квалификация от прокуратурата, предвид законовата норма на чл. 282 НК, вменена на подсъдимите, която по ал. 2 изисква настъпили значителни вредни последици, а по ал. 1 е възможност за настъпване на немаловажни вредни последици. Престъплението по чл. 282 НК по ал. 1 е формално, т. к. настъпването на конкретни вредни последици не е възведено като признак в състава на престъплението. Проявите по ал. 1 трябва да са обективно годни да причинят вредни последици и то немаловажни, което означава, че се отразяват върху дейността на държавния апарат и респективно върху правата на гражданите. Идеята на държавното обвинение е била, че квалификацията на деянието е по ал. 2, защото има намесено длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, от чието поведение са могли да настъпят немаловажни вредни последици, които според прокуратурата са настъпили. По причина, че подс. И. е привлечен да отговаря в качеството на помагач на подс. Н., е пренесена описаната непрецизност на обвинението и в неговото обвинение. Тя обаче не пречи на привлечените към наказателна отговорност лица да разберат точните правни рамки на вмененото им престъпление нито на въззивния съд да приложи правилната правна квалификация, в случай, че намери обвинението за доказано.

По отношение подс. И. въззивният съд е приел, че няма доказателства да е извършил престъплението, за което е предаден на съд. Предвид допуснатото съществено нарушение на процесуалните правила, констатирано по отношение п. 1 от обвинителния акт спрямо подс. Н., което е във връзка и с вмененото на подс. И. обвинение за деяние, претендирано да е осъществено на 15.09.2014 г., няма как настоящият състав да вземе отношение по спора допуснато ли е нарушение на материалния закон спрямо втория подсъдим.

Всичко това обуславя отмяна на съдебния акт в коментирания част.

При новото разглеждане на делото въззивният съд следва да се произнесе по п. 3. Б. от обвинението; да анализира освен поотделно и в съвкупност доказателствената маса; да обмисли дали подс. Н. е осъществил действия по служба, които са в разрез със съществуващите изисквания, на които трябва да се подчинява длъжностното лице с оглед на възложените му служебни функции. Наличието на специална цел при обвинение по чл. 282 НК е фактически въпрос, който се решава съобразно фактите по делото. Понятието немаловажни вредни последици съдържа оценъчен момент. Затова кога тези последици са налице, се

решава с оглед на всеки конкретен случай. Всякога тази оценка трябва да се прави въз основа на съвкупния анализ на всички негативни отражения на деянието в сферата на управлението. Значение има и това, че колкото по-висока е позицията на държавния орган, толкова по-голяма е ерозията в доверието към него, при евентуално осъществена престъпна злоупотреба със служба.

Да се даде отговор каква е ролята на подс. И., ако има такава и изпълнени ли са всички обективни и субективни признаци на деянието по чл. 282 НК, гарантиращо правомерното и законосъобразно функциониране на органите в структурата на държавния апарат, както и наличието или не на причинна връзка между тях.

II. По обвинението по чл. 339 НК

Касационната жалба е неоснователна.

Оплакванията за неправилна оценка на доказателствата са допустими, но разгледани по същество са неоснователни. За да постанови атакувания съдебен акт, въззивният съд е извършил цялостна проверка на оспорената пред него присъда, провел е въззивно съдебно следствие и е достигнал до различни от първата инстанция фактически и правни изводи. Апелативният съд обстойно, аналитично и задълбочено е коментирал всички събрани по делото доказателства. В съответствие с изискванията на процесуалния закон въззивният съд изчерпателно е аргументирал кои доказателства приема и кои не. Фактическите положения е извел след всестранен анализ и задълбочена преценка за законосъобразността на процесуалните средства и достоверността на целия обем от доказателства, а вътрешното си убеждение е формирал без логически противоречия и без да изкривява техния смисъл и значение.

Касационният състав прецени, че не са допуснати съществени процесуални нарушения при извършване на процесуалноследственото действие претърсване и изземване, осъществено в дома на подс. Н. на посочените от обвинението дата и място. Неоснователни са оплакванията, че претърсването е започнало без да бъде поставен въпрос дали държи забранени вещи, както и че поемните лица не присъствали през цялото време на процесуалноследственото действие. Горното е опровергано от показанията на свид. П. П. и И. Д. непосредствено разпитани от въззивния съд и подробно аргументирал се защо им дава вяра. Установено е, че подс. Н. също е присъствал на действието, което означава, че не е нарушен чл. 162, ал. 1 НПК.

Правилно въззивният съд е приел на база показанията на свид. Н. от досъдебното производство и на свид. Н., че подс. Н. е ползвал въпросната стая (хол) в апартамента в гр. Плевен, жк „С.“, поради което не може да се направи извод, че иззетите вещи не са намерени в помещение, ползвано тъкмо от подсъдимия. Критиката срещу кредитирането с доверие от съда на казаното от свидетелите Н. и Н. от досъдебното производство е лишена от основание, защото са подложени на проверка от гледна точка на тяхната информативност, правдивост и достоверност, като съдът не интерпретирал тенденциозно никое от тях. Не им е придал значение,

което нямат. Спрял се е на противоречията в показанията на свид. Н. и е дал своята оценка кои от тях представляват достоверна картина на обсъжданите събития.

Установено е по делото, че инкриминираните боеприпаси са били на подс. Н. и са били държани от него без съответно разрешение. Деянието е съставомерно както от обективна, така и от субективна страна. Доказано е и че като бивш служител на полицията подс. Н. е бил наясно, че му е необходимо надлежно разрешение, а той не притежава такова и че държи съответните боеприпаси в ползваното от него помещение в дома си. Верен е изводът на съда, че деянието е осъществено при форма на вината пряк умисъл.

Деянието по чл. 339, ал. 1 НК в конкретния случай не е малозначително поради липса на обществена опасност, нито неговата обществена опасност е явно незначителна, с оглед на количеството държани боеприпаси - 46 броя. Тъкмо техният брой и обстоятелството, че са две групи боеприпаси не отнемат тази обективна характеристика на деянието и го правят обществено опасно, а не го очертават като непрестъпно, както претендира защитата. Поведението на подс. Н. не се отличава от типичните за този вид деяния, поради което не може да доведе до приложение на чл. 9, ал. 2 НК и оправдаването му.

Посочените в жалбата обстоятелства относно личността на подсъдимия могат да се преценяват единствено при индивидуализацията на наказанието, както е процедира алелативният съд. Затова, липсва нарушение на материалния закон при признаване подс. Н. за виновен по обвинението по чл. 339, ал. 1 НК.

Претенцията за явна несправедливост на наказанието, наложено на подс. Н. е неоснователна. В санкционната част на нормата на чл. 339, ал. 1 НК (в актуалната редакция към момента на деянието) е предвидено наказание лишаване от свобода от две до осем години. На подс. Н. му е наложено наказание в размер на една година лишаване от свобода. Контролираният съд е изтъкнал единствено смекчаващи отговорността на Н. обстоятелства и е определил наказанието му при условията на чл. 55, ал. 1, т. 1 НК, като е съобразил всички значими за определяне на справедливо наказание обстоятелства – брой на намерените боеприпаси, чисто съдебно минало, продължителност на разглеждане на производството.

Въззивният съд е приел, че целите на наказанието биха могли да бъдат постигнати и без изолирането на привлеченото към наказателна отговорност лице от обществото. С направената от второинстанционния съд преценка, че превъзпитанието на дееца може да бъде постигнато с приложение на условното осъждане спрямо подс. Н., настоящият състав се съгласява.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, както и на основание чл. 354, ал. 1, т. 5, пр. 2 НПК Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯВА присъда № 2 от 25.04.2025 г. на Апелативен съд – Велико Търново, постановена по ВНОХД № 335/2023 г., в частта относно обвинението по п. 1, п. 2, п. 3. Б. и п. 4 от обвинителния акт за подс. Н. Г. Н. и п. 1 за подс. И. В. И. и ВРЪЩА делото за ново разглеждане на въззивния съд.

ОСТАВЯ В СИЛА присъдата в останалата ѝ част.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.